

Rekenkamer Sint Eustatius

ONDERZOEK SUBSIDIEVERSTREKKING

December, 2021

Leden Rekenkamer Sint Eustatius:

Drs. P. Hofstra RO CIA, voorzitter

Dr. R. Willemse, lid

Onderzoek uitgevoerd door:

Drs. J. Wils

Rekenkamer Sint Eustatius

1 Inleiding

1-1 Aanleiding voor het onderzoek

Het toekennen van subsidies is voor overheden een belangrijk middel om maatschappelijke doelen te realiseren. De redenen waarom overheden subsidies geven, zijn heel divers. Dankzij een subsidie kan een organisatie bijvoorbeeld activiteiten voor de jeugd aanbieden, kan een bibliotheek bijdragen aan de taalvaardigheid van burgers of kunnen culturele activiteiten worden georganiseerd. Al deze activiteiten dragen eraan bij dat burgers gebruik kunnen maken van voorzieningen en dat belangrijke functies voor de maatschappij blijven bestaan.

Het openbaar lichaam Sint Eustatius (verder in deze tekst aangeduid als het openbaar lichaam of OLE) verstrekt aan verschillende organisaties subsidies. Het gaat om stichtingen die zich richten op activiteiten op het gebied van bijvoorbeeld toerisme, sociale huisvesting, monumentenzorg, bibliotheek of sport. Om zoveel mogelijk impact te kunnen hebben voor burgers, is het van belang dat subsidieverstrekking door het OLE zorgvuldig gebeurt en de subsidie zo goed mogelijk wordt ingezet door de betrokken organisaties. Vanwege de grote maatschappelijke waarde heeft de rekenkamer onderzoek uitgevoerd naar de subsidieverstrekking.

1-2 Doel- en vraagstelling

De rekenkamer beoogt met dit onderzoek te beoordelen of:

- er een structuur aanwezig is die rechtmatige verstrekking van subsidies mogelijk maakt;
- het subsidieproces in de praktijk voldoet aan de gestelde voorwaarden en efficiënt wordt uitgevoerd;
- de subsidies bijdragen aan gewenste maatschappelijke effecten;
- er verbeteringen zijn aan te brengen in de opzet of het proces van subsidieverstrekking.

De centrale vraag voor het onderzoek luidt als volgt:

Verstrekt het openbaar lichaam Sint Eustatius op rechtmatige en efficiënte wijze subsidies, dragen deze subsidies bij aan gewenste maatschappelijke effecten en zijn verbeteringen aan te brengen?

Deelvragen

- 1 Hoeveel subsidie wordt verstrekt en hoe is de verstrekking organisatorisch geregeld?
- 2 Is er sprake van een structuur waarmee rechtmatige verstrekking van subsidies mogelijk is?
- 3 Voldoet de subsidieverstrekking in de praktijk aan de voorwaarden en wordt het op efficiënte wijze uitgevoerd?
- 4 Dragen de subsidies bij aan de gewenste maatschappelijke effecten?
- 5 Welke verbeteringen zijn in de opzet of de uitvoering nodig?

1-3 Aanpak van het onderzoek

Het onderzoek bestond uit de bestudering van relevante documenten, interviews met gesubsidieerde organisaties en interviews met betrokkenen bij de subsidieverstrekking door het openbaar lichaam.

Voor de beantwoording van deze vragen heeft de rekenkamer onder andere de volgende documenten bestudeerd:

Rekenkamer Sint Eustatius

- begrotingen en jaarrekeningen van Sint Eustatius;
- subsidieverordening, aanvraagformulieren en procesbeschrijvingen voor subsidieverlening;
- ingediende aanvragen, beoordelingen, beschikkingen, prestatieovereenkomsten en verantwoordingsdocumenten van instellingen.

De rekenkamer heeft gesprekken gevoerd met elf gesubsidieerde organisaties en met twee organisaties die een aanvraag hebben ingediend die niet is gehonoreerd. Daarnaast heeft de rekenkamer gesproken met medewerkers van het openbaar lichaam die betrokken zijn bij de subsidieverstrekking.

De resultaten van het onderzoek heeft de rekenkamer eerst voor ambtelijk wederhoor voorgelegd aan de ambtelijk organisatie op @@ . Na verwerking van de reactie heeft de rekenkamer de bestuurlijke conclusies en aanbevelingen op opgesteld. De volledige rapportage inclusief de conclusies en aanbevelingen is op @@ voor bestuurlijk hoor en wederhoor aan het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam voorgelegd.

1-4 Leeswijzer

Na dit hoofdstuk wordt de bestuurlijke conclusies en aanbevelingen gepresenteerd. Zij zijn vooral bedoeld voor het politiek-bestuurlijke debat tussen de eilandsraad en het bestuurscollege. De bestuurlijke conclusies en aanbevelingen vloeien voort uit de bevindingen bij de beantwoording van de onderzoeksvragen. Deze staan in de hoofdstukken 3 tot en met 7.

In hoofdstuk 3 ingegaan op het aantal subsidies en de wijze waarop de verstrekking daarvan binnen de organisatie is geregeld. Vervolgens gaat hoofdstuk 4 in op de wijze waarop het proces van aanvraag en verstrekking van subsidies op papier is geregeld. Het vijfde hoofdstuk behandelt de wijze waarop de subsidieverstrekking in de praktijk verloopt. Hoofdstuk 6 gaat in op de mate waarin er aandacht is voor de maatschappelijke effecten van subsidies. Tot slot behandelt hoofdstuk 7 verbeterpunten in de opzet en uitvoering.

Ieder hoofdstuk start met een introductie van de normen die zijn getoetst. Daarna volgt een paragraaf waarin de bevindingen over de getoetste normen zijn gepresenteerd. Deze paragraaf begint met een beknopte cursieve samenvatting van de belangrijkste bevindingen.

2 Bestuurlijke conclusies en aanbevelingen

2-1 Inleiding

In dit hoofdstuk staan de bestuurlijke conclusies en aanbevelingen van het onderzoek, alsook de reactie van het bestuurscollege hierop en het nawoord van de rekenkamer.

2-2 Bestuurlijke conclusies

1. *In de afgelopen twee jaar heeft het openbaar lichaam vooruitgang geboekt in het beter organiseren van het subsidieproces. Er wordt meer aandacht besteed aan het maken van afspraken over prestaties en verantwoording. Ook is recent meer aandacht voor contact met organisaties. Tegelijkertijd ziet de rekenkamer nog veel onderdelen in de opzet en uitvoering van het subsidiebeleid die verbetering behoeven.*

De opzet voor het verstrekken van subsidies is recent redelijk op orde gebracht. Onder andere geven de ingevoerde prestatieovereenkomsten duidelijkheid aan instellingen wat van hen wordt verwacht. Het ontbreekt nog wel aan enkele belangrijke procesafspraken of werkinstructies om te zorgen voor een transparant en onafhankelijk proces van beoordeling en monitoring van de subsidies. Zo mist de rekenkamer op dit moment een afwegingskader waarmee het openbaar lichaam een oordeel velt over de kwaliteit van alle aanvragen gezamenlijk. Dit is met name van belang om eventuele nieuwe aanvragers een gelijke kans te bieden. Ook ontbreken op dit moment afspraken om het risico op belangenverstrengeling te beperken. Verder ontbreekt het nu aan een werkinstructie over het monitoren van het nakomen van afspraken door instellingen.

Ondanks de verbeteringen in de opzet zijn in de afgelopen jaren veel voorwaarden door zowel een deel van de instellingen als het openbaar lichaam niet nageleefd. Het gaat dan over het halen van termijnen, de volledigheid van aanvragen en het voldoen aan de eisen voor verantwoording. Ook heeft geen actieve monitoring en toetsing van de resultaten van instellingen plaatsgevonden. De archivering van relevante stukken door het openbaar lichaam is ook onvoldoende. In de uitvoering is in 2021 vooruitgang te constateren. Met name is in het afgelopen jaar geïnvesteerd door het openbaar lichaam in betere communicatie en betrokkenheid bij instellingen en meer aandacht voor het nakomen van rapportageverplichtingen.

2. *Belangrijk aandachtspunt bij de verantwoording is dat gesubsidieerde instellingen een jaarrekening zonder accountantsverklaring mogen verstrekken. Hierdoor hebben het bestuurscollege en de eilandraad geen inzicht of de subsidiegelden aan de juiste zaken en volgens de regels zijn besteed (getrouwheid en rechtmatigheid).*

Het toezenden van een jaarrekening na afloop van het subsidiejaar is de afgelopen jaren niet door alle instellingen gebeurd. Bovendien zijn de wel toegestuurde stukken in de meeste gevallen niet door een accountant samengesteld. Geen enkele jaarrekening bevatte een controleverklaring van een accountant. Op basis van de subsidieverordening is weliswaar een accountantsverklaring voor iedere subsidie boven de \$ 25.000 noodzakelijk, maar in de prestatieovereenkomst is geregeld dat dit alleen op verzoek van het openbaar lichaam nodig is. In de praktijk is geen gebruik gemaakt van deze bepaling. Hiermee ontbreekt een slot op de deur waarmee zekerheid kan worden gekregen dat subsidies op de juiste manier zijn uitgegeven.

3. *Door de wijze van rapporteren door OLE in jaarrekeningen en begrotingen is het niet goed mogelijk voor alle instellingen te herleiden hoeveel subsidie is ontvangen. De eilandraad krijgt daarmee onvoldoende zicht op wie wat heeft gekregen of gaat krijgen. Dit doet afbreuk aan haar budgetrecht en controlerende taak.*

De jaarrekeningen en begrotingen geven geen volledig beeld van de jaarlijkse besteding per instelling aan subsidie. Dit komt doordat de ene instelling wel apart wordt genoemd en de andere niet. Ook zijn er afwijkingen tussen de begroting en de jaarrekening, bijvoorbeeld doordat een instelling uiteindelijk geen subsidie heeft ontvangen hoewel dit wel in de begroting stond vermeld. Jaarrekeningen geven geen volledig beeld van de uiteindelijk per instelling daadwerkelijk verstrekte subsidie.

4. *Subsidies zijn bedoeld om op basis van politieke prioriteiten en beleidskaders geld te verdelen voor maatschappelijke relevante activiteiten. In de praktijk gaat de toekenning van subsidies grotendeels op basis van het verleden, omdat destijds de taken van de organisatie als maatschappelijk relevante taak zijn beschouwd. Subsidies worden nauwelijks gebruikt om het geld te verdelen op basis van politiek ambities en beleidsdoelen van het openbaar lichaam (met uitzondering van het sportbeleid). Belangrijke oorzaak hiervoor is dat beleidsdoelen onvoldoende aanwezig zijn.*

De subsidies worden al jarenlang aan een min of meer vaste groep instellingen toegekend. Van deze instellingen is door het openbaar lichaam vastgesteld dat zij zich richten op maatschappelijk relevante activiteiten. Een verdere onderbouwing hiervan ontbreekt. Er is geen directe relatie aanwezig met beleidsdoelen van het openbaar lichaam. Een uitzondering is het sportbeleid waarin wel een duidelijke relatie tussen beleidsdoelen en activiteiten van de betrokken stichting zijn gelegd.

5. *Als gevolg van het gebrek aan beleidsdoelen en sturing daarop in de subsidieverlening wordt in de motivering van subsidiebesluiten door OLE nauwelijks aandacht besteed aan de reden waarom subsidie wordt toegekend. De toelichting is voornamelijk financieel gedreven en heeft geen aandacht voor de beleidsdoelen waar de aanvraag wel (of niet) in past. Ook worden stichtingen te weinig uitgedaagd goed aan te geven waar zij de subsidie voor nodig hebben en wat zij ermee bereiken.*

De motivatie in subsidiebesluiten voor het toekennen of afwijzen is zeer beknopt. Er wordt volstaan met een standaardzin over de maatschappelijke relevantie van activiteiten. Bij het toekennen van een lager bedrag dan aangevraagd of bij een afwijzing wordt alleen verwezen naar de beperkte financiële middelen. Een inhoudelijke toelichting aan welke beleidsdoelen de subsidie moet bijdragen ontbreekt. In het aanvraagformulier wordt aan instellingen gevraagd hun doelen en resultaten concreet uit te werken. In veel aanvragen gebeurt dit echter nauwelijks.

6. *Subsidie dient alleen voor een erkende taak en bijbehorende activiteiten of projecten te worden gegeven. Deze begrippen zijn door OLE echter ruim geïnterpreteerd, waardoor subsidie ook wordt toegekend aan organisaties voor zaken die strikt genomen niet passen binnen het subsidiekader.*

Het ontbreken van duidelijke beleidsdoelen en een heldere invulling van het begrip 'erkende taak' maakt het voor de subsidietoekenning moeilijk om te bepalen welke organisaties wel en niet voor een subsidie in aanmerking komen. Nu ontvangen verschillende organisaties subsidie

Rekenkamer Sint Eustatius

zonder een duidelijke koppeling aan het uitvoeren van een erkende taak en daarmee uit te voeren activiteiten. Het gaat dan bijvoorbeeld uitsluitend om het financieren van de huurkosten van een instelling of een deel van de exploitatiekosten van een pand.

7. *Bij een aantal instellingen is de subsidierelatie mede gebaseerd op andere afspraken zoals een overeenkomst van opdracht of management contract. In deze overeenkomsten zijn afspraken gemaakt met de betreffende de stichting over de uitvoering van werkzaamheden. Hierdoor worden verschillende wettelijke (privaatrechtelijke en bestuursrechtelijke) instrumenten naast elkaar gebruikt zonder dat de onderlinge verhouding duidelijk is. Het is niet duidelijk waar de betrokken stichtingen en OLE zich op moeten beroepen bij geschillen.*

Enkele instellingen als het St Eustatius Center for Archaeological Research (SECAR), de St Eustatius National Parks Foundation (STENAPA) en de St Eustatius Sports Facilities Foundation (SSFF) hebben naast de subsidie aparte overeenkomsten met het openbaar lichaam gesloten. Hierin zijn wederzijdse taken en verantwoordelijkheden vastgelegd. Deze overeenkomsten maken het voor de betrokken instellingen duidelijk waaraan hun activiteiten dienen bij te dragen. Tegelijkertijd is het niet duidelijk hoe deze afspraken zich precies verhouden tot de subsidiebeschikking en de afspraken in de prestatieovereenkomsten. Als er geschillen ontstaan over de taakuitoefening, is niet duidelijk of men zich kan beroepen op de (bestuursrechtelijke) subsidievoorwaarden of op (privaatrechtelijke) overeenkomsten.

2-3 Aanbevelingen

De rekenkamer komt op basis van de bestuurlijke conclusies tot de volgende aanbevelingen aan het bestuurscollege:

1. Geef uitvoering aan de in hoofdstuk 7 opgenomen verbeterpunten.
2. Maak altijd gebruik van de bepaling in de subsidieverordening dat stichtingen met een subsidie van meer dan \$ 25.000 een accountantsverklaring bij hun jaarrekening dienen te overleggen.
3. Neem in de begrotingen en in de jaarverslagen een subsidiestaat op, waarin voor alle stichtingen die subsidie ontvangen, de begrote en uiteindelijk verstrekte subsidie is weergegeven.
4. Formuleer per beleidsveld waarop gesubsidieerde instellingen actief zijn concrete doelstellingen (wat willen we bereiken, welke maatschappelijke effecten beogen we?). Doe dit in samenspraak met de betreffende stichtingen. Leg deze doelstellingen – al dan niet vervat in een beleidsplan – vervolgens voor aan de eilandsraad, waardoor de eilandsraad in staat wordt gesteld nadere prioriteiten te stellen. Bepaal aan de hand van de uitkomst van het politieke debat in de eilandsraad de verdeling en de hoogte van de subsidies.
5. Voorkom dat subsidies worden verstrekt aan stichtingen terwijl er strikt genomen geen sprake is van een door OLE erkende taak (zoals enkel subsidie voor huurlasten).
6. Gebruik in de relatie met stichtingen geen verschillende instrumenten naast elkaar, dus niet een subsidierelatie naast een opdracht of management contract, maar of het een, of het ander.

2-4 Reactie bestuurscollege

Als plaatsvervangend regeringscommissaris heb ik kennis genomen van de conclusies en aanbevelingen van uw onderzoek naar de subsidieverstrekking bij het Openbaar Lichaam van

Rekenkamer Sint Eustatius

Sint Eustatius. Het verlenen van subsidies maakt de bewoners, ondernemingen en instellingen op Sint Eustatius mogelijk om bij te dragen aan een eiland welke aantrekkelijk is om op te leven.

Namens het Openbaar Lichaam spreek ik mijn waardering uit voor het onderzoek naar dit thema. Onder de Wet Herstel Voorzieningen St. Eustatius is dit één van de criteria, welke onderdeel uitmaakt in de stap naar het herstel van het democratisch politiek-bestuurlijk bestel. Uw onderzoek geeft aan dat het Openbaar Lichaam in de afgelopen twee jaar vooruitgang heeft geboekt in het beter organiseren van het subsidieproces. En daarnaast wordt er meer aandacht besteed aan het maken van afspraken over prestaties en verantwoording. De afgelopen twee jaar is geïnvesteerd in het op orde brengen van de werkprocessen rond het proces van subsidieverlening.

Uw onderzoeksbevinding bevat zes bestuurlijke conclusies waar de (plv.) Regeringscommissaris zich in kan vinden. Met een kanttekening waar het gaat om de bestuurlijke conclusie onder punt 3, 'Door de wijze van rapporteren door OLE in jaarrekeningen en begrotingen is het niet goed mogelijk voor alle instellingen te herleiden hoeveel subsidie is ontvangen. De eilandraad krijgt daarmee onvoldoende zicht op wie wat heeft gekregen of gaat krijgen. Dit doet afbreuk aan haar budgetrecht en controlerende taak'.

Hierover willen wij opmerken dat de Eilandsraad in deze fase van de Nederlandse politiek-bestuurlijke interventie onder de juridische grondslag van de Wet Herstel Voorzieningen St. Eustatius nog geen budgettaire bevoegdheid heeft en dat deze bevoegdheid vooralsnog bij de (plv.) Regeringscommissaris is belegd. Echter, uw onderzoek geeft voldoende inzicht in de verbeteracties die er thans nog zijn om dit onderwerp/criteria duurzaam te implementeren en te waarborgen en dit helpt zowel de Eilandsraad als het Openbaar Lichaam in het helder krijgen van wat er nog moet gebeuren om een helder subsidieproces te hebben voor bewoners, ondernemingen en instellingen.

2-5 Nawoord rekenkamer

De rekenkamer dankt het bestuurscollege voor de positieve ontvangst van de onderzoeksuitkomsten. Hoewel dat niet expliciet is uitgesproken, gaat de rekenkamer ervan uit dat het bestuurscollege ook opvolging aan alle aanbevelingen wil geven. Het politiek-bestuurlijke debat daarover zal nog in een vergadering van de eilandsraad plaatsvinden.

Terecht merkt het bestuurscollege bij conclusie 3 op dat de eilandsraad haar budgettaire bevoegdheid nog niet terug heeft. Zoals echter ook uit de reactie blijkt, kan al wel in geest van de conclusie worden gehandeld, vooruitlopend op een volledig herstel van de bevoegdheden van de eilandsraad.

3 Subsidieverstrekking: omvang en organisatie

3-1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat de volgende vraag centraal:

1 *Hoeveel subsidie wordt verstrekt en hoe is de verstrekking organisatorisch geregeld?*

Deze vraag is inventariserend. De rekenkamer hanteert hiervoor geen normen.

3-2 Omvang en organisatie subsidieproces

Het openbaar lichaam verstrekt aan elf organisaties subsidie voor ongeveer \$ 1,7 miljoen. Zowel het aantal organisaties dat subsidie ontvangt als het subsidiebedrag is al jaren vrijwel constant. Indexaties of bijstellingen op basis van afspraken over specifieke prestaties hebben de afgelopen jaren niet plaatsgevonden.

De jaarrekeningen en begrotingen geven geen volledig beeld van de jaarlijkse besteding per instelling aan subsidie. Niet van alle instellingen is te herleiden hoeveel subsidie zij ontvangen.

Er is een procesbeschrijving opgesteld voor de behandeling van aanvragen en de toekenning van subsidies. De procesbeschrijving is een concrete vertaling van de subsidieverordening. Niet alle medewerkers van de OLE zijn met de procesbeschrijving bekend.

Verstrekte subsidies

In 2021 verstrekt het openbaar lichaam subsidie aan elf organisaties voor een totaalbedrag van ruim \$ 1,7 miljoen. Het hoogste subsidiebedrag is \$ 330.000, het laagste bedrag is \$ 10.000. In tabel 1 is een overzicht van de jaarlijkse besteding aan subsidies opgenomen.

Tabel 1: overzicht besteding taaksubsidies (in \$) ¹					
	2018	2019	2020	2021	2022-2024
Small Enterprise Stimulation Program	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Public Library	166.706	168.879	168.879	168.879	168.879
Sports Facilities Foundation	329.221	320.300	320.300	320.300	320.300
Monuments Foundation	46.152	39.888	51.956	- ²	51.956
Historical Foundation	85.592	87.036	106.782	106.782	106.782
Center for Archaeological Research	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
National Parks	175.000	176.150	177.150	177.150	177.150
Tourism Development Foundation	346.401	330.103	330.103	330.103	330.103
Youth Care Foundation	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Housing Foundation	216.000	217.000	216.000	216.000	216.000
Mega Youth Foundation	45.600	-	-	-	-
Social and Welfare Work Organisation	-	41.920	-	-	-
Expertise center	-	-	23.880 ³	23.880	23.880

¹ Public Entity Sint Eustatius, 'Jaarrekening Openbaar Lichaam Sint Eustatius 2020', 17 september 2021; Public Entity Sint Eustatius, 'Jaarrekening Openbaar Lichaam Sint Eustatius 2019', 30 juni 2021; Public Entity Sint Eustatius 'Multi Annual Budget 2021-2024', november 2020.

² Volgens de begroting ontvangt de Monuments Foundation in 2021 wel subsidie, maar dat is in werkelijkheid niet het geval.

³ Op basis van de subsidiebeschikking. Uit de jaarrekening is de subsidie voor het Expertise Center niet te herleiden, omdat deze waarschijnlijk in de categorie 'overige kosten' is opgenomen.

Lions Club	-	-	- ⁴	10.000	10.000
Totaal	1.790.672	1.761.276	1.751.170	1.733.094	1.785.050

De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op de jaarrekeningen en begrotingen van de OLE. De cijfers van 2018-2020 zijn afkomstig uit de jaarrekeningen. Voor 2021 en verder zijn de cijfers gebaseerd op de begrotingen.

Hoewel in de afgelopen jaren weinig wijzigingen hebben plaatsgevonden, is het op onderdelen niet goed mogelijk na te gaan welke instellingen subsidie ontvangen. In de jaarrekeningen is de wijze van rapportage niet volledig consistent doordat de ene instelling wel apart wordt genoemd en de andere niet. De wijze van rapporteren levert voor enkele instellingen onduidelijkheid op over de precieze ontvangen subsidie. Ook zijn er afwijkingen tussen de begroting en jaarrekening. Instellingen die volgens de begroting wel subsidie ontvangen hebben dit niet gekregen en andersom. In de onderstaande tekstbox is dit nader toegelicht.

Afwijkingen ten opzichte van de jaarrekeningen en begrotingen

Door de wijze van categorisering van de subsidies in de jaarrekeningen kan niet in alle gevallen de subsidie aan een specifieke organisatie worden gekoppeld. In de jaarrekeningen is een categorie 'overige kosten' vermeld waarin subsidies aan organisaties in zijn opgenomen. Dit geldt specifiek voor het Expertise Center dat niet apart wordt vermeld, maar in verschillende jaren wel subsidie ontvangt. Voor 2020 leidt de rekenkamer uit de subsidiebeschikking en begroting af dat deze organisatie subsidie heeft ontvangen. Voor de jaren daarvoor is dit niet duidelijk. Verder zijn in de jaarrekening 2019 de subsidiebedragen aan de Monuments Foundation en het Center for Archaeological Research voor 2018 verwisseld. Een constatering van de rekenkamer is verder dat de Lions Club volgens interviews in 2020 wel een financiële bijdrage heeft ontvangen. Dit blijkt niet uit de jaarrekening of de begroting. Uit een toelichting door OLE maakt de rekenkamer op dat er in 2020 wel een financiële bijdrage is ontvangen door de Lions Club. Dit was echter geen subsidie, maar een vergoeding voor werkzaamheden aan het Van Putten Youth Centre van de Lions Club. Tot slot heeft de Monuments Foundation in afwijking van de begroting in 2021 geen subsidie ontvangen.

In de subsidieverstrekking door het Openbaar Lichaam is de afgelopen jaren weinig verandering opgetreden. Zowel het aantal organisaties dat subsidie ontvangt als het bedrag is in de afgelopen jaren vrijwel identiek gebleven. Tussen 2018 en 2019 zijn kleine fluctuaties in de budgetten van verschillende instellingen geweest. Vanaf 2019 zijn de budgetten van de instellingen vrijwel gelijk gebleven. Er heeft geen indexatie of bijstelling plaatsgevonden.

Belangrijkste veranderingen in de periode 2018-2021 zijn:

- Mega Youth Foundation ontving in 2018 subsidie en daarna niet meer;
- Social and Welfare Work Organisation ontving alleen in 2019 een jaar subsidie;
- Het Expertise Center ontvangt volgens de begrotingen vanaf 2020 subsidie. Deze organisatie ontvangt echter al langer financiering vanuit de OLE voor de huisvestingskosten. Dit komt voort uit een convenant dat in 2012 is afgesloten.⁵ Vanaf 2020 is de financiering in de begroting opgenomen onder de subsidies.
- De enige echte nieuwkomer is de Lions Club die vanaf 2021 subsidie ontvangt voor het beheer en de exploitatie van het Ernest van Putten Youth Center.

⁴ Volgens interviews met zowel OLE als de Lions Club is ook in 2020 een financiële bijdrage ontvangen. Dit is echter geen subsidie.

⁵ Convenant tussen de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Openbaar Lichaam Sint Eustatius, onderwijshuisvestingsplan Sint Eustatius 2012-2015', oktober 2012.

Organisatie

Bij het in behandeling nemen van aanvragen, de besluitvorming over de toekenning en het monitoren van de uitvoering zijn verschillende afdelingen van het openbaar lichaam betrokken. Door het openbaar lichaam is in 2020 een procesbeschrijving opgesteld waarin de verschillende stappen van het proces zijn opgenomen.⁶ Volgens de beschrijving is het proces als volgt geregeld.

- Aanvragen dienen via het 'aanvraagformulier taaksubsidie' te worden ingediend bij het serviceloket. Hier dient de eerste check te worden gedaan op de volledigheid van de aanvraag.
- Vervolgens vindt een beoordeling plaats op volledigheid van de stukken door de afdeling Financiën. Deze stuurt de aanvraag vervolgens door aan de beleidsdirecties Economie, Natuur en Infrastructuur of Sociaal.
- De directies moeten beoordelen of de activiteiten in lijn zijn met de visie/beleidsdoelstellingen en geven vervolgens een positief of negatief advies.
- De afdeling Financiën moet beoordelen of de subsidieaanvraag binnen het beschikbare budget past.
- Het advies dient vervolgens te worden voorgelegd aan het Bestuurscollege. Dit is een gezamenlijk advies van de betreffende directie en de afdeling Financiën. De afdeling Financiën coördineert dit.
- De voorlopige besluiten (toekenningsbesluiten of afwijzingen) worden per brief aan de organisaties verstuurd. De afdeling Financiën is hiervoor verantwoordelijk.
- Na vaststelling van de begroting wordt het definitieve subsidiebesluit genomen. De afdeling Financiën informeert de betrokken instellingen per brief.
- Gedurende het jaar dienen de rapportages van instellingen over de voortgang en de financiën door de betrokken directie en de afdeling Financiën te worden gevolgd.

In hoeverre het Openbaar lichaam de procesbeschrijving daadwerkelijk gebruikt, is niet duidelijk. Niet alle geïnterviewde medewerkers van OLE zijn hiermee bekend.

Eventueel kan de afdeling Juridische Zaken om advies worden gevraagd. Dit is echter geen standaard onderdeel van het subsidieproces. Advisering vindt vooral plaats over specifieke onderdelen als de prestatieovereenkomst.⁷

Voor de processtappen is ook een schema opgesteld.⁸ Deze is in onderstaande figuur gepresenteerd.

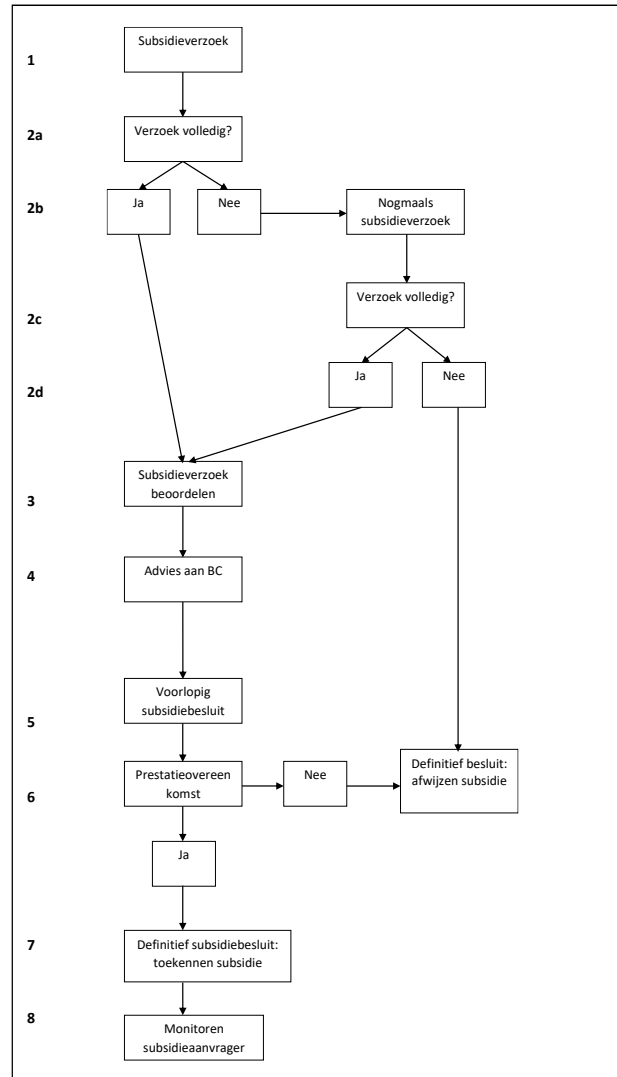
⁶ Openbaar Lichaam Sint Eustatius, 'Procesbeschrijving taaksubsidie OLSE', ongedateerd.

⁷ Interview ambtenaar openbaar lichaam.

⁸ Openbaar Lichaam Sint Eustatius, 'Procesbeschrijving taaksubsidie OLSE', ongedateerd.

Figuur 1: schema processtappen

De procesbeschrijving is te zien als een concrete vertaling van de subsidieverordening. In de subsidieverordening zijn expliciete termijnen gekoppeld aan de verschillende stappen in het aanvraagproces:⁹

- De aanvraag dient voor 1 april te zijn ingediend.
- Een niet complete aanvraag krijgt binnen een week bericht en krijgt twee weken de tijd de gebreken te herstellen.
- Binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag neemt het Bestuurscollege een voorlopig besluit. Indien nadere informatie nodig is wordt dit besluit uiterlijk voor 15 augustus genomen.
- Uiterlijk op 31 december wordt het definitieve besluit genomen, na vaststelling van de begroting.

⁹ Subsidieverordening Sint Eustatius 2020', juli 2020.

4 Proces van aanvraag en verstrekking

4-1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat de volgende vraag centraal:

2 *Is er sprake van een structuur waarmee rechtmatige verstrekking van subsidies mogelijk is?*

Voor deze vraag zijn de onderstaande normen gehanteerd. De mate waarin wordt voldaan aan deze normen is in de volgende paragraaf verder uitgewerkt.

Tabel 2: normen proces verstrekking subsidies

• er is een verordening waarin de wijze van aanvraag, toekenning en verantwoording is vastgelegd;
• er is een format aanwezig voor de aanvraag van subsidies waarin relevante informatie voor de beoordeling is opgenomen;
• er is een transparant beoordelingskader voor de toetsing van de aanvragen;
• de beoordeling vindt plaats door functionarissen die geen belang hebben in de organisatie die zij beoordelen;
• er wordt in een beschikking vastgelegd aan welke voorwaarden de subsidieontvanger dient te voldoen;
• er zijn concrete prestaties afgesproken met de subsidieontvanger en deze prestaties vloeien logisch voort uit het beleid;
• er zijn afspraken gemaakt over de wijze van inhoudelijke en financiële verantwoording;
• er is een controleprotocol om te toetsen in hoeverre subsidieontvangers voldoen aan de gestelde voorwaarden.

4-2 Structuur

Het openbaar lichaam heeft de structuur voor het verstrekken van subsidies recent redelijk op orde gebracht. Er is een verordening, een format voor aanvragen, er wordt een beschikking opgesteld en er zijn afspraken over prestaties en de wijze van verantwoording.

De rekenkamer ziet dat op onderdelen nog procesafspraken ontbreken of onvoldoende zijn uitgewerkt.

- *Het ontbreekt op dit moment aan een afwegingskader voor het beoordelen van subsidies. Een afwegingskader is nodig om een oordeel te vellen over de kwaliteit van een aanvraag en deze te kunnen vergelijken met andere subsidieaanvragen.*
- *Ten tweede ontbreekt het nu aan duidelijke afspraken in het beoordelingsproces over het omgaan met mogelijke directe of indirecte betrokkenheid van beoordelaars bij de betreffende subsidieaanvraag.*
- *Een derde aandachtspunt is de motivering van de subsidiebeslissing. In de toelichting wordt nauwelijks een onderbouwing opgenomen over de reden waarom een subsidieaanvraag wordt toegekend of juist wordt afgewezen.*
- *De geïntroduceerde prestatieovereenkomsten zijn een goede basis om concrete afspraken te maken over wat van de gesubsidieerde instellingen wordt verwacht. De mate waarin op dit moment concrete en meetbare afspraken worden gemaakt verschilt sterk per instelling.*
- *Een laatste aandachtspunt is het ontbreken van een werkinstructie of procesafspraken binnen het openbaar lichaam over het monitoren van het nakomen van afspraken door instellingen.*

Subsidieverordening

Het openbaar lichaam beschikt over een recente subsidieverordening waarin is vastgelegd op welke wijze subsidies worden verstrekt: de Subsidieverordening Sint Eustatius 2020. In de verordening zijn twee subsidievormen onderscheiden:

- de evenementensubsidie: bijdrage voor de ondersteuning van de organisatie van een evenement voor de inwoners of specifieke doelgroepen;
- de taaksubsidie: bijdrage aan een instelling ter uitvoering van een door het openbaar lichaam erkende taak.

In het onderzoek heeft de rekenkamer specifiek gekeken naar de taaksubsidie. Incidenteel verstrekte subsidies voor evenementen vallen buiten het kader van het onderzoek.

Voor de toekenning van de subsidies zijn in de subsidieverordening eisen gesteld aan de aanvraag, verlening en verantwoording. De actuele verordening is vastgesteld in juli 2020 en vervangt de eerdere verordening van 2018. Veranderingen ten opzichte van de eerdere verordening zijn onder andere:

- het begrip prestatieovereenkomst is geïntroduceerd. Eerder diende een beheerovereenkomst te worden opgesteld;
- er is opgenomen dat een subsidieplafond kan worden vastgesteld;
- er zijn nadere eisen opgenomen aan de financiële verantwoording. Onder andere is verschil gemaakt tussen de hoogte van de subsidie (onder de \$ 5.000, tussen de \$ 5.000 en \$ 25.000 en verantwoording van subsidies vanaf \$ 25.000). Vanaf \$ 25.000 is bijvoorbeeld een jaarrekening, voorzien van een accountantsverklaring, nodig.

Met deze verordening beschikt het openbaar lichaam over een goede juridische basis voor de omgang met aanvragen en de toekenning van subsidies en de wijze van verantwoording.

Aanvraag

Voor de aanvraag van een subsidie is een aanvraagformulier opgesteld.¹⁰ In het formulier wordt onder andere gevraagd naar een omschrijving van de met de subsidie uit te voeren taak, doel van deze taak, uit te voeren activiteiten, de te bereiken doelgroep en beoogde resultaten. Ook wordt een financiële toelichting gevraagd en moeten stukken als een jaarrekening en werkprogramma worden meegestuurd. Het formulier heeft een logische opbouw en behandelt relevante onderwerpen die nodig zijn voor beoordeling van de subsidie.

Beoordeling

Er is een format met een beoordelingsformulier dat per instelling kan worden ingevuld. Dit 'Adviesformulier toetsing subsidieaanvraag' bevat vragen over de subsidieaanvraag die de beoordelaar kan invullen. Thema's die aan de orde komen zijn: de mogelijkheden voor het verkrijgen van eigen inkomsten, de mate waarin de aanvraag past binnen het beleid, de noodzaak dat de taak wordt uitgevoerd en mogelijke voorwaarden om op te nemen in de prestatieovereenkomst.

Met het formulier is het mogelijk te onderbouwen waarom een afzonderlijke subsidie wordt toegekend. Opvallend is dat in het formulier niet wordt uitgewerkt hoe de hoogte van de subsidie tot stand komt. Er is uitgegaan van een beschikbaar subsidiebedrag dat wordt toegekend. Een relatie tussen de activiteiten van de stichting en de hoogte van het bedrag wordt niet gelegd.

---

¹⁰ Openbaar Lichaam Sint Eustatius, 'Taaksubsidie aanvraagformulier', ongedateerd.

Rekenkamer Sint Eustatius

Voor de beoordeling van het geheel aan subsidies is geen afwegingskader aanwezig. Een afwegingskader is met name van belang als andere organisaties dan de huidige subsidieontvangers een aanvraag voor subsidie doen. Zeker als het gaat om een aanvraag voor activiteiten die overlap vertonen, is het van belang dat het openbaar lichaam een afweging kan maken tussen subsidies. Dit kan bijvoorbeeld door punten toe te kennen aan verschillende onderdelen van de aanvraag en zo de kwaliteit en het maatschappelijk belang van de verschillende aanvragers met elkaar te vergelijken. Op deze manier is het beter mogelijk een afweging tussen verschillende subsidieaanvragen te maken en keuzes te onderbouwen.

Onafhankelijkheid betrokken personen bij beoordeling

Van belang voor een objectieve beoordeling van een subsidieaanvraag is dat dit plaatsvindt door functionarissen die geen belang hebben in de organisatie die zij beoordelen. Dit belang kan bijvoorbeeld zijn dat familie of nauwe relaties werkzaam zijn in de stichting of dat de functionaris zakelijk of privé tegengestelde belangen heeft ten opzichte van werkzaamheden van de stichting. Dit geeft een mogelijk risico op belangenverstremming bij de subsidietoekenning. Op dit moment ontbreekt het aan duidelijke afspraken in het beoordelingsproces om te voorkomen dat een belangenconflict kan optreden. In degelijke afspraken moet aandacht zijn voor het melden van mogelijke belangen door personen die betrokken zijn bij de beoordeling. Ook moet er aandacht zijn voor hoe de besluitvorming in die gevallen dan loopt.

Een ander element van voorkomen van belangenverstremming is het zorgen voor betrokkenheid van meerdere personen en afdelingen bij de toekenning. Uit hoofdstuk 2 is op te maken dat er sprake is van functiescheiding doordat altijd de afdeling Financiën en een beleidsdirectie zijn betrokken. Hiermee is op papier de noodzakelijke functiescheiding geregeld. Bij de door de rekenkamer bestudeerde adviesformulieren blijft echter onduidelijk wie namens OLE het advies over de subsidie heeft opgesteld en wie daarbij betrokken zijn geweest. Daarmee is het niet goed mogelijk te constateren of er in de praktijk is voldaan aan deze werkwijze.

Beschikking

OLE stelt jaarlijks een brief op waarin de beslissing op de subsidieaanvraag wordt meegedeeld aan de subsidieaanvrager. In het geval van subsidietoekenning bestaat de onderbouwing uit een standaard zin dat het binnen de maatschappelijk relevante taken valt van het openbaar lichaam. Verdere toelichting ontbreekt. Ook ontbreekt een onderbouwing voor het toegekende subsidiebedrag als dit afwijkt van de aanvraag. Er staat alleen dat rekening moet worden gehouden met de financiële middelen van het openbaar lichaam. Waarom echter een lager bedrag is toegekend en welke activiteiten uit de aanvraag dan niet worden gefinancierd, blijft onduidelijk. In het geval van een afwijzing wordt aangegeven dat het openbaar lichaam rekening moet houden met het beschikbare budget en daarom geen subsidie kan verlenen. Een inhoudelijke toelichting ontbreekt ook hier.

Afspraken over prestaties

Sinds de nieuwe subsidieverordening maakt het openbaar lichaam gebruik van prestatieovereenkomsten. Met de komst van prestatieovereenkomsten is het beter mogelijk concrete afspraken te maken over wat van gesubsidieerde instellingen wordt verwacht en welke doelen zij worden geacht te bereiken. De mate waarin de afspraken in de prestatieovereenkomst daadwerkelijk concreet zijn verschilt sterk. Met de Youth Care Foundation zijn wel concrete afspraken gemaakt over te bereiken prestaties. Onder andere dienen medewerkers te voldoen aan opleidingseisen, worden te organiseren activiteiten genoemd en zijn afspraken gemaakt over beschikbaarheid van kinderdagverblijfsplekken voor

Rekenkamer Sint Eustatius

kinderen in een kwetsbare situatie. Deze afspraken zijn concreet en in principe meetbaar. De afspraken met de Sport Facilities Foundation in de prestatieovereenkomst zijn heel algemeen. In de overeenkomst wordt verwezen naar de afspraak over de 'uitvoering van geïdentificeerde taken in het sportbeleid'.

Afspraken over verantwoording activiteiten en financiën

Onder de oude subsidieverordening (tot 2020) diende iedere instelling jaarlijks een jaarverslag en jaarrekening in te dienen. In de nieuwe subsidieverordening geldt deze verplichting nog steeds, maar is deze nader gespecificeerd op basis van de grootte van de subsidie. Er is verschil tussen kleinere en grotere subsidiebedragen gemaakt. Boven de \$ 25.000 dient de jaarrekening zijn voorzien van een accountantsverklaring.

In de prestatieovereenkomsten die onder de nieuwe subsidieverordening zijn opgesteld, zijn verdere afspraken gemaakt over de wijze van verantwoording van de activiteiten en de financiën. Jaarlijks dient een jaarverslag en een jaarrekening te worden overlegd. De jaarrekening hoeft niet te zijn voorzien van een accountantsverklaring. Wel behoudt het openbaar lichaam zich het recht voor zelf een controle van de jaarrekening uit te voeren of deze uit te besteden aan een accountantskantoor. Het openbaar lichaam heeft in een toelichting aan de rekenkamer laten weten dat het voornemen is vanaf 2022 alle instellingen jaarlijks door een accountant te laten controleren. De accountant zal daarvoor worden ingehuurd door het openbaar lichaam.

De prestatieovereenkomst vraagt daarnaast per kwartaal een rapportage over financiën en de voortgang van activiteiten. Deze frequentie is tamelijk hoog, maar geeft het openbaar lichaam de kans goed vinger aan de pols te houden.

Controleprotocol

De rekenkamer heeft geen interne werkinstructies of een controleprotocol bij het openbaar lichaam aangetroffen over de monitoring van het nakomen van afspraken door instellingen. Met een dergelijke monitoring kan het openbaar lichaam bepalen of afspraken over activiteiten en doelstellingen zijn nagekomen en of de subsidie op de juiste wijze is besteed.

5 Naleving voorwaarden in de praktijk

5-1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat de volgende vraag centraal:

- 3 *Voldoet de subsidieverstrekking in de praktijk aan de voorwaarden en wordt het op efficiënte wijze uitgevoerd?*

Voor deze vraag zijn de onderstaande normen gehanteerd.

Tabel 3: normen naleving voorwaarden subsidieverstrekking

- het indienen van aanvragen, het verlenen en het vaststellen gebeurt binnen de gestelde termijnen;
- de termijnen voor indiening zijn reëel en de gevraagde informatie is passend en leidt niet tot onnodige administratieve lasten;
- het format voor het aanvragen is begrijpelijk, concreet en toegankelijk voor aanvragers;
- subsidieaanvragen wordt alleen toegekend als zij de gevraagde gegevens bevatten;
- beoordeling van subsidieaanvragen vindt op transparante wijze plaats;
- er is een deugdelijke motivering aanwezig van de (hoogte van) toekenning;
- de gevraagde inhoudelijke en financiële verantwoording wordt door subsidieontvangers tijdig ter beschikking gesteld;
- de verantwoording voldoet aan de voorwaarden uit de verordening en beschikking;
- de verantwoording wordt getoetst en indien nodig wordt actie ondernomen;
- het is voor de subsidieontvanger duidelijk aan welke administratieve verplichtingen zij op welk moment dienen te voldoen.

5-2 Praktijk van subsidieverstrekking

De afgelopen jaren zijn de voorwaarden op veel punten niet nageleefd. Dit geldt zowel voor een deel van de instellingen als voor het openbaar lichaam. De termijnen zijn niet gehaald, aanvragen waren regelmatig onvolledig en de eisen aan verantwoording zijn door een deel van de instellingen niet nageleefd. Ook is de archivering bij het openbaar lichaam van stukken per instelling gebrekkig. In 2020, maar vooral 2021 zijn verbeteringen in zowel de aanvraag als verantwoording te zien.

In de afgelopen jaren heeft het ontbroken aan actieve monitoring en toetsing van de (financiële) resultaten van instellingen. Een deel van de instellingen heeft structureel geen complete verantwoording ingediend zonder dat dit consequenties had. Ook heeft de OLE geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid een accountantsverklaring te vragen. Met het gebrek aan monitoring en het niet eisen van een accountantsverklaring neemt de OLE het risico dat onjuiste of onrechtmatige besteding van subsidies niet of te laat wordt ontdekt.

De meerderheid van de gesubsidieerde instellingen ervaart een omslag in de uitvoering van het subsidiebeleid. Zij merken een duidelijke verbetering in de communicatie en betrokkenheid bij instellingen. Wel zijn er nog onduidelijkheden over rapportageverplichtingen en is er behoefte aan meer toelichting bij de beoordeling van de subsidieaanvraag.

Archivering

Een algemeen aandachtspunt is de archivering van de relevante onderdelen van de subsidieverstrekking: de aanvraag, het interne advies, het opgestelde besluit en de

Rekenkamer Sint Eustatius

verantwoording door de instelling. Het dossier van de afgelopen jaren vertoont veel hiaten. Van veel instellingen ontbreken aanvragen dan wel onderdelen van de aanvraag. Van de subsidieaanvragen voor 2019 heeft de rekenkamer er slechts zes kunnen inzien en van de aanvragen voor 2020 konden er slechts vijf worden verstrekt aan de rekenkamer. Deze waren bovendien op onderdelen niet compleet. Van veel instellingen is bovendien geen verantwoording beschikbaar.

Termijnen

Zoals in hoofdstuk 2 is uitgewerkt zijn er in de verordening en de daarop gebaseerde procesbeschrijving termijnen opgenomen voor het indienen van een aanvraag, voor het informeren van de aanvrager over de voorlopige toekenning en voor de definitieve toekenning van de subsidie.

In de afgelopen jaren is het meerdere keren voorgekomen dat instellingen te laat waren met het indienen van een aanvraag. In 2021 is gestart met het op gestructureerde wijze attenderen van gesubsidieerde instellingen dat zij voor 1 april hun aanvraag moeten indienen. Voorgaande jaren gebeurde dit soms wel, maar lang niet altijd. Het missen van de indieningstermijn heeft in het verleden overigens geen gevolgen gehad voor het ontvangen van een subsidie.

Het openbaar lichaam dient vervolgens binnen acht weken na aanvraag de aanvrager te informeren over de voorlopige toekenning. Dit moet uiterlijk voor 15 augustus plaatsvinden. De definitieve toekenning vindt plaats na goedkeuring van de begroting en voor 31 december. In de praktijk wordt het toezenden van een voorlopige en definitieve toekenning binnen de gestelde termijnen niet gehaald door het openbaar lichaam. Aan subsidieaanvragers wordt geen voorlopig subsidiebesluit toegestuurd binnen acht weken. In 2019 is aan alle instellingen een voorlopig besluit in november gestuurd. Een definitief besluit heeft de rekenkamer niet aangetroffen. In 2020 is alleen een definitief subsidiebesluit verstrekt in december. In de correspondentie over het definitieve subsidiebesluit wordt bovendien nog het voorbehoud gemaakt dat de begroting van het openbaar lichaam is vastgesteld. Het opnemen van een voorbehoud hoort echter niet in het definitieve besluit, maar in het voorlopige besluit (zie artikel 10 lid 2 van de verordening). Volgens de verordening moet het definitieve besluit na vaststelling van de begroting (en voor 31 december) worden verzonden. Feitelijk verstuurd het openbaar lichaam daarmee alleen een voorlopig besluit aan het einde van het jaar onder de noemer van een definitief besluit.

Verder valt op dat de prestatieovereenkomst pas in het lopende subsidiejaar wordt ondertekend. Er zijn dan al enkele maanden voorbij op het moment dat de afspraken over datzelfde jaar definitief zijn. De ondertekening van de prestatieovereenkomst dient volgens de eigen procesbeschrijving in de periode tussen het voorlopige besluit en het definitieve besluit plaats te vinden. Dit is ook logisch omdat de uiteindelijke hoogte van de subsidie van de afspraken hierover in de prestatieovereenkomst afhankelijk is. Uitgaande van de gehanteerde termijnen zou ondertekening in de periode september - november moeten plaatsvinden.

De afgelopen jaren hebben dus zowel verschillende instellingen als het openbaar lichaam zelf zich niet gehouden aan de gestelde termijnen. De zeer late communicatie over de beslissing op een aanvraag kan stichtingen in de problemen brengen bij een afwijkend subsidiebesluit. Instellingen wordt zo geen ruimte geboden geen ruimte eventuele aanpassingen in hun eigen budget of programmering te doen.

Format voor aanvragen

Vanuit de instellingen zijn geen opmerkingen gemaakt over het aanvraagformulier en de aan te leveren informatie. Het wordt duidelijk gevonden welke informatie nodig is en het is ook goed mogelijk deze aan te leveren.

In de afgelopen jaren hebben echter lang niet alle instellingen gebruik gemaakt van dit formulier om subsidie aan te vragen. Ook hebben veel instellingen een incomplete aanvraag ingediend door niet alle informatie te verstrekken.

Volledigheid aangeleverde informatie subsidieaanvragen

Wel aanwezige aanvraagformulieren zijn vaak tamelijk oppervlakkig ingevuld, zeker waar het gaat om activiteiten en doelstellingen. De rekenkamer heeft meerdere handgeschreven aanvraagformulieren gezien waarin zeer beknopt en zeer algemeen is toegelicht waarvoor subsidie wordt aangevraagd. In enkele gevallen is het aanvraagformulier nauwelijks ingevuld en is alleen een budgetoverzicht aanwezig. Een voorbeeld van een instelling die wel concreet heeft uitgewerkt welke activiteiten gedurende het jaar worden uitgevoerd is STENAPA. In het jaarplan is per park uitgewerkt wat aan vaste werkzaamheden, projecten en activiteiten worden uitgevoerd.

In interviews met ambtenaren is aangegeven dat het openbaar lichaam in de afgelopen jaren flexibel is geweest in het aanvraagproces. Ondanks dat aanvragen te laat of niet compleet waren, zijn subsidies toch verstrekt omdat een jarenlange subsidierelatie bestaat en vanwege het maatschappelijk belang van de activiteiten van de stichtingen. Het openbaar lichaam heeft zich daarmee niet aan de eigen eisen uit de verordening gehouden. Het openbaar lichaam zegt vanaf 2021 strikter toe te zien op de volledigheid van de aanvragen.¹¹

Beoordeling en motivering

Het is de rekenkamer niet duidelijk of de beoordeling door de OLE ieder jaar volgens het aanwezige format heeft plaatsgevonden. Voor het subsidiejaar 2019 is dit format in ieder geval voor verschillende instellingen gebruikt. Voor het subsidiejaar 2020 heeft de rekenkamer geen ingevulde adviesformulieren aangetroffen in de toegezonden documenten.

In de ingevulde adviesformulieren over de aanvraag wordt het in de begroting genoemde bedrag als uitgangspunt genomen voor de subsidie. Waarom dit bedrag nodig is wordt niet duidelijk. In veel gevallen hebben instellingen meer subsidie aangevraagd dan dat zij uiteindelijk hebben gekregen. In het subsidiebesluit dat instellingen ontvangen ontbreekt het aan een motivering van het verschil tussen het gevraagde bedrag en het ontvangen bedrag. Het gevolg hiervan is dat het voor instellingen ook onduidelijk is welk deel van hun activiteitenplan zij voor het bedrag dienen uit te voeren.

Zoals in het voorgaande hoofdstuk is aangegeven is de beoordeling van de subsidies en de motivering van het besluit summier. Het is niet duidelijk waarom een subsidie precies wordt toegekend en aan welke beleidsdoelen van het openbaar lichaam dit moet bijdragen.

Verschillende instellingen hebben er in interviews voor gepleit dat in het subsidieproces een mogelijkheid wordt ingebouwd om de aanvraag mondeling toe te lichten. Ze verwachten dat het hiermee beter mogelijk wordt de noodzaak van specifieke activiteiten en de financiering daarvan uit te leggen.

---

¹¹ Interviews met ambtenaren van het openbaar lichaam.

Verantwoording

Op grond van de voorgaande subsidieverordening diende iedere instelling jaarlijks een jaarverslag en jaarrekening in te dienen. Deze verplichting is in de afgelopen jaren niet door alle instellingen nagekomen. De rekenkamer heeft voor de verantwoording over 2018 vier keer een door een jaarrekening aangetroffen die door een accountant is samengesteld en vier keer een zelf opgesteld financieel jaarverslag.¹² De overige instellingen hebben geen financiële rapportage aangeleverd. Over de verantwoording van het jaar 2019 door instellingen heeft de rekenkamer geen stukken ontvangen van het openbaar lichaam. Hetzelfde beeld is te zien voor de inhoudelijke verantwoording.

Belangrijke redenen voor het ontbreken van door een accountant samengestelde jaarrekening zijn de beschikbaarheid en de kosten van een accountant. De kosten van een accountant zijn voor veel instellingen hoog in relatie tot hun totale budget. Daarnaast wijzen meerdere instellingen erop dat ook het aantal beschikbare accountants beperkt is, waardoor zij kampen met wachttijden en daarmee achterstand in de rapportage.¹³

Volgens de verordening dient vanaf een subsidie van \$ 25.000 de jaarrekening te worden voorzien van een accountantsverklaring. Het bestuurscollege mag van deze bepaling afwijken.¹⁴ In de afgesloten prestatieovereenkomsten is overeengekomen dat de jaarrekening niet voorzien hoeft te zijn van een accountantsverklaring. Wel heeft het openbaar lichaam volgens deze overeenkomst het recht 'te allen tijde de ingediende jaarrekeningen zelf te controleren of de controle uit te besteden aan een extern accountskantoor'. In hoeverre het openbaar lichaam in het verleden actief van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt, is niet duidelijk. De rekenkamer heeft in ieder geval geen aanvullende onderzoeken met een accountantsverklaring aangetroffen. Het niet actief gebruiken van deze mogelijkheid tot controle door een externe accountant levert het risico op dat het niet of minder snel duidelijk wordt als een subsidie niet aan de juiste zaken en volgens de regels is besteed (getrouwheid en rechtmatigheid).

Instellingen die wel jaarlijks hun verantwoording aanleverden, meldden in interviews dat zij nooit enige reactie op deze rapportages hebben ontvangen. In interviews met medewerkers van het openbaar lichaam wordt bevestigd dat de afgelopen jaren geen actieve monitoring heeft plaatsgevonden. De aangeleverde informatie is niet gebruikt om te beoordelen of instellingen hun subsidie op de juiste wijze hebben gebruikt en de beoogde resultaten hebben gehaald.

In de afgesloten prestatieovereenkomsten voor 2021 is afgesproken dat instellingen per kwartaal een rapportage opstellen. De verplichte toezending van kwartaalrapportages wordt tot op heden door de gesubsidieerde instellingen redelijk goed nageleefd.¹⁵

Duidelijkheid bij instellingen over verplichtingen

De ingevoerde kwartaalrapportages bij de nieuwe prestatieovereenkomsten leveren bij een meerderheid van de instellingen onduidelijkheid op over wat van hen wordt verwacht. De verplichtingen zijn in algemene termen geformuleerd. Er is behoefte aan een format waaruit duidelijk blijkt welke informatie precies nodig is.

---

¹² Volgens de toen geldende verordening kon het bestuurscollege besluiten een accountantsverklaring te vragen. Het aanleveren van een accountantsverklaring bij de jaarrekening was geen verplichting.

¹³ Interviews gesubsidieerde instellingen.

¹⁴ Art. 24, lid 2: 'Het college kan bepalen dat ook andere, of minder dan de in dit artikel bedoelde gegevens en bescheiden, die voor de vaststelling van belang zijn, worden overlegd'.

¹⁵ Toelichting ambtenaar openbaar lichaam.

Rekenkamer Sint Eustatius

Het grootste deel van de geïnterviewde instellingen ervaart een omslag in de uitvoering van het subsidiebeleid in het afgelopen jaar. Al eerder waren, ad hoc, aanpassingen doorgevoerd. Dit jaar wordt met name een duidelijke verbetering ervaren in de communicatie en betrokkenheid bij instellingen. Er is geïnvesteerd in overleg. Een deel van de instellingen heeft op dit moment maandelijks overleg met de OLE. Dit geldt voor ongeveer de helft van de gesubsidieerde instellingen. De andere instellingen hebben, buiten het subsidieproces, geen contact met de OLE over hun activiteiten en de voortgang daarvan. De instellingen die nu frequent contact hebben met OLE vinden duidelijker wat van hen wordt verwacht.

6 Bijdrage subsidies aan maatschappelijke effecten

6-1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat de volgende vraag centraal:

4 *Dragen de subsidies bij aan de gewenste maatschappelijke effecten?*

Voor deze vraag zijn de onderstaande normen gehanteerd.

Tabel 4: normen toetsing aan beleid en inzicht in resultaten

- in de aanvragen wordt een duidelijke link gelegd met de beleidsdoelen;
- in de beoordeling wordt getoetst op de mate waarin de aanvraag voldoet aan de beleidsdoelen;
- de uitgevoerde activiteiten door de subsidieontvanger passen binnen de beleidsdoelen;
- de resultaten van de uitgevoerde activiteiten worden gemeten

6-2 Resultaten van subsidies

Bij meeste subsidies is duidelijk dat zij zich richten op maatschappelijk relevante activiteiten. Het ontbreekt echter aan een duidelijke relatie tussen de subsidie en beleidsdoelen van OLE. Bij enkele organisaties is deze relatie zo onduidelijk dat het de vraag is of de subsidiering past binnen het subsidiekader. Een belangrijke verklaring is dat er op veel beleidsterreinen ook geen beleidsdoelen aanwezig zijn. De enige uitzondering die de rekenkamer heeft aangetroffen is het sportbeleid.

De subsidies worden in de praktijk vooral gebruikt voor betaling van salarissen en huur. De financiering die daarvoor wordt ontvangen is voldoende om in leven te blijven, maar te weinig om voorgestelde activiteiten op de gewenste wijze uit te voeren. Dit leidt bijvoorbeeld tot de situatie dat activiteiten als onderhoud of voorlichting aan de doelgroep niet of zeer beperkt worden uitgevoerd en er lage salarissen zonder pensioenopbouw worden betaald in meerdere stichtingen.

In welke mate de subsidies bijdragen aan het realiseren van maatschappelijke effecten is moeilijk vast te stellen. Het monitoren van resultaten gebeurt nog niet. Hiervoor is het eerst noodzakelijk dat (waar mogelijk gekwantificeerde) afspraken worden gemaakt. De rekenkamer is van mening dat dit in de meeste gevallen ook mogelijk is. Vervolgens dienen alle instellingen hierover op gestructureerde wijze te rapporteren.

Aandacht voor beleidsdoelen in de aanvragen en beoordeling

Voor de meeste gesubsidieerde instellingen is het evident dat zij zich bezighouden met maatschappelijk relevante activiteiten. Het gaat om activiteiten als het bieden van kinderopvang, huisvesting, behoud van cultureel erfgoed en beschermen van waardevolle natuur. In zowel de aanvraag door instellingen als bij de toekenning van de subsidie door OLE wordt dan ook volstaan met het verwijzen naar de maatschappelijke relevantie van de activiteiten. Op een enkele uitzondering na wordt door het openbaar lichaam geen relatie gelegd met specifiek beleid of beleidsdoelen waaraan de subsidie kan bijdragen.¹⁶

¹⁶ Uitzondering is de Sports Facilities Foundation waarbij wel een link wordt gelegd met het sportbeleid.

Rekenkamer Sint Eustatius

Een van de achterliggende redenen voor het ontbreken van een relatie tussen de subsidie en beleidsdoelen is dat op veel beleidsterreinen geen beleidsdoelen aanwezig zijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor toerisme, sociale huisvesting en erfgoed. Het wordt dan lastig een relatie aan te brengen tussen activiteiten van organisaties en beleidsdoelen van het openbaar lichaam.

Het ontbreken van duidelijke beleidsdoelen maakt het ook voor de subsidietoekenning moeilijk om te bepalen welke organisaties wel en niet voor een subsidie in aanmerking komen. Zo ontvangt het Expertise Center nu subsidie voor de huurkosten en krijgt de Lions Club subsidie voor het beheer en de exploitatie van een gebouw. Het is de vraag of financiering voor deze organisaties past binnen het subsidiekader, omdat volgens de verordening subsidie is gekoppeld aan het uitvoeren van een erkende taak.

Door meerdere gesubsidieerde instellingen is in interviews gemeld dat zij graag meer duidelijkheid willen van het openbaar lichaam over de beleidsdoelen om zo gericht een bijdrage daaraan te kunnen leveren.

Voor enkele instellingen als het St Eustatius Center for Archaeological Research (SECAR), de St Eustatius National Parks Foundation (STENAPA) en de St Eustatius Sports Facilities Foundation (SSFF) geldt dat zij aparte overeenkomsten met het openbaar lichaam hebben gesloten waarin wederzijdse taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd.¹⁷ Deze overeenkomsten maken het voor de betrokken instellingen duidelijk waaraan hun activiteiten dienen bij te dragen. Tegelijkertijd is het niet duidelijk hoe deze afspraken zich precies verhouden tot de subsidiebeschikking en de afspraken in de prestatieovereenkomsten. Zo is in de 'overeenkomst van opdracht' tussen het openbaar lichaam en SSFF sprake van een opdrachtgever en opdrachtnemer en het ontvangen van een betaling voor het verrichten van werkzaamheden. Hiermee lijkt sprake te zijn van een privaatrechtelijke in plaats van een bestuursrechtelijke overeenkomst. De rekenkamer heeft geen onderzoek gedaan naar de (juridische) relatie tussen de overeenkomsten en de afspraken in het kader van de subsidie.

De prestatieovereenkomsten zijn een geschikt middel om, nadat de subsidie is toegekend, specifieke afspraken te maken over de te bereiken prestaties voor het komend jaar. Zoals in hoofdstuk 3 is gemeld, lukt het in een aantal gevallen al wel om concrete afspraken te maken, maar is dit nog niet bij alle organisaties gebeurd.

Activiteiten passend bij beleidsdoelen

In hoeverre de uitgevoerde activiteiten van gesubsidieerde instellingen passen bij de beleidsdoelen van OLE is moeilijk te beoordelen. Hiervoor ontbreekt het ten eerste op veel beleidsterreinen aan beleid en aan bijbehorende doelstellingen. Ten tweede heeft maar een deel van de instellingen in de afgelopen jaren verantwoord welke activiteiten zijn uitgevoerd.

Een goed voorbeeld van een terrein waarop wel beleid aanwezig is en afspraken zijn gemaakt over doelstellingen is het sportbeleid. Er is een actueel beleidsplan aanwezig dat in samenwerking met alle betrokken partijen in het veld is opgesteld: 'Statia in Shape'.

---

¹⁷ Bestuurscollege Sint Eustatius, 'SECAR Mandate', februari 2015, 'Management Contract between the Island Government of St Eustatius and the St Eustatius National Parks Foundation, juni 2019 en 'Overeenkomst van opdracht tussen openbaar lichaam Sint Eustatius en Sint Eustatius Sports Facilities Foundation (SSFF)', datum onbekend.

Sportbeleid

In oktober 2019 is het sportbeleid voor de periode 2020 - 2024 vastgesteld.¹⁸ In dit plan zijn concrete doelstellingen opgenomen en is de rol van de Sports Facilities Foundation daarin uitgewerkt. De centrale doelstellingen in het beleidsplan zijn:

- Statianen sporten en bewegen voldoende en de mogelijkheden hiervoor zijn voor iedereen laagdrempelig beschikbaar;
- Voldoende geschikte voorzieningen met dekkende exploitatie waar onderhoud is gestructureerd en belegd bij een partij die hiervoor is ingericht;
- Stataanse sportverenigingen zijn vitale, open organisaties en maatschappelijk actief;
- de SSFF functioneert als sportservicepunt voor sport en bewegen op het eiland.

Uit de beschikbare documenten en de interviews is op te maken dat de subsidiëring door instellingen primair wordt gebruikt voor het betalen van salarissen en vaste lasten als huur, elektriciteit en verzekeringen. Verschillende instellingen geven in interviews aan dat het huidige budget net voldoende is om te overleven, maar te weinig om fatsoenlijk te functioneren. Onder andere wordt gewezen op het niet kunnen opbouwen van pensioenen en het uitbetalen van lage salarissen die niet geïndexeerd kunnen worden. Ook kunnen activiteiten, bijvoorbeeld voorlichting aan de doelgroep, niet plaatsvinden of wordt dit op een zeer beperkte wijze gedaan. Een enkele stichting ontvangt naast de subsidie van OLE nog projectsubsidies vanuit de Nederlandse rijksoverheid. Met deze projectsubsidies slagen deze instellingen er in een deel van de noodzakelijke activiteiten alsnog uit te voeren. Het nadeel van deze projectsubsidies is dat het om tijdelijk geld gaat en geen structurele oplossing voor een tekort aan financiering is.

Meting resultaten

Instellingen zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van resultaten van hun eigen activiteiten. Op basis van hun rapportage hierover kan het openbaar lichaam vervolgens de voortgang monitoren. Op dit moment besteedt het openbaar lichaam geen aandacht aan de monitoring van resultaten. De eerste stap is het formuleren van meetbare resultaten in prestatieafspraken. Vervolgens dienen deze in de rapportage van instellingen terug te komen en kan OLE hiermee de jaarlijkse voortgang bijhouden.

---

¹⁸ Openbaar Lichaam Sint Eustatius, 'Statia in Shape, Sportbeleid Sint Eustatius 2020-2024', oktober 2019.

7 Verbeteringen in de opzet en uitvoering

7-1 Introduction

In dit hoofdstuk staat de volgende vraag centraal:

5 Welke verbeteringen zijn in de opzet of de uitvoering nodig?

Dit is een concluderende vraag waarop geen normen van toepassing zijn. De verbeteringen in de opzet en uitvoering zijn afgeleid van bevindingen uit de voorgaande hoofdstukken. Deze bevindingen worden in dit hoofdstuk kort op een rij gezet.

7-2 Verbeteringen opzet

De rekenkamer constateert een aantal noodzakelijke verbeterpunten in de wijze waarop het openbaar lichaam op dit moment aanvragen voor subsidies behandelt, beoordeelt, toekent en de uitvoering vervolgens monitort. In deze paragraaf zijn verbetermogelijkheden opgenomen die betrekking hebben op de structuur en werkafspraken binnen OLE.

1. Het ontbreekt momenteel aan een afwegingskader voor de beoordeling van subsidies. Een afwegingskader heeft tot doel de kwaliteit van een aanvraag te beoordelen. Dit kan bijvoorbeeld door op onderdelen punten toe te kennen. Met een afwegingskader is het mogelijk subsidieaanvragen ten opzichte van elkaar te beoordelen. Dit is met name van belang als nieuwe instellingen een aanvraag indienen voor een activiteit die past binnen de beleidsdoelstellingen van het openbaar lichaam. Om nieuwe instellingen een reële kans te geven, dient een aanvraag te worden vergeleken met aanvragen van bestaande instellingen die een vergelijkbare activiteit uitvoeren. Op deze wijze wordt voorkomen dat nieuwe instellingen geen toegang kunnen krijgen tot subsidies.
2. In het beoordelingsproces ontbreekt het op dit moment aan aandacht voor het risico dat belangenverstrengeling kan optreden. Om te voorkomen dat dit risico daadwerkelijk optreedt is het van belang dat meerdere personen uit verschillende onderdelen van OLE betrokken zijn bij het advies over de toekenning van een subsidie. Idealiter wordt volgens een 'zes ogen principe' gewerkt waarbij alleen na goedkeuring van drie personen subsidietoekenning mogelijk is. Om de onafhankelijkheid te bewaken is het van belang dat minimaal één persoon van een andere afdeling, bijvoorbeeld Juridische Zaken, afkomstig is.
3. Bij de beoordeling van aanvragen wordt nog te weinig een relatie gelegd met de beleidsdoelen van OLE. De motivatie voor toekenning is nu vooral dat het maatschappelijk relevante activiteiten betreft. OLE kan veel meer duidelijk maken aan welke beleidsdoelen de subsidie bijdraagt. Na de beoordeling kan vervolgens in de prestatieovereenkomst dan ook veel concreter worden afgesproken op welke doelstellingen de gesubsidieerde organisatie gaat inzetten.
4. De gesubsidieerde instellingen dienen hun activiteiten en financiën te verantwoorden via een rapportage. Voor instellingen is het op dit moment onvoldoende duidelijk op welke wijze en waarover zij dienen te rapporteren. Een uniform rapportageformat is nodig om te zorgen dat instellingen de gewenste gegevens aanleveren. Dit verschaft bovendien

duidelijkheid aan instellingen over de gegevens die zij dienen te verzamelen en te rapporteren.

5. Het openbaar lichaam heeft op dit moment geen gestructureerde werkwijze voor het toezien op het nakomen van rapportageverplichtingen en het inhoudelijk monitoren of instellingen hun prestatieafspraken nakomen. Een deel van de afspraken heeft een financieel karakter en een deel gaat over activiteiten die instellingen uitvoeren. Voor beide elementen dient OLE duidelijke werkafspraken te maken om opvolging te geven aan gemaakte afspraken. Deze werkafspraken wordt bij voorkeur in een schriftelijke instructie vastgelegd.
6. Onderdeel van het monitoren van het nakomen van afspraken is het structureel laten controleren van de jaarrekening door een accountant. Een controleverklaring van een accountant geeft een grote mate van zekerheid of het subsidiegeld op de juiste manier is besteed. De voorgenomen inhuur van een accountant door OLE voor een jaarlijkse controle, is voor de rekenkamer een goede manier om hier invulling aan te geven.

7-3 Verbeteringen uitvoering

Voor de uitvoering ziet de rekenkamer vijf punten van verbetering.

1. De onderbouwing van de reden van toekenning of afwijzing en de vastgestelde hoogte van een subsidiebedrag is tot op heden minimaal. Het openbaar lichaam dient in het voorlopige en definitieve subsidiebesluit duidelijk aan te geven waarom een instelling wel of geen subsidie ontvangt. Daarnaast moet de hoogte van het bedrag worden onderbouwd. Zeker bij een lager toegekend bedrag dan is aangevraagd, moet duidelijk worden waarvoor een instelling wel subsidie ontvangt en voor welke activiteiten niet.
2. De vastgestelde termijnen uit de subsidieverordening en de werkwijze uit de procesafpraak worden door het openbaar lichaam zelf niet goed nageleefd. OLE dient tijdig een voorlopig subsidiebesluit op te stellen en aansluitend een prestatieovereenkomst af te sluiten voordat het definitieve besluit wordt genomen. Dit betekent concreet dat binnen acht weken na indiening van een aanvraag een voorlopig besluit wordt genomen en in het najaar (voorafgaand aan het jaar waarvoor subsidie is aangevraagd) een prestatieovereenkomst wordt opgesteld.
3. De archivering van het gehele subsidieproces dient te verbeteren. Per instelling dient een compleet dossier aanwezig te zijn met alle aanvraagdocumenten, de beoordeling, de prestatieovereenkomst, het voorlopige en definitieve subsidiebesluit en alle verantwoordingsdocumenten. Bij voorkeur is dit volledig digitaal. De volledigheid van het dossier per instelling dient periodiek te worden getoetst. Dit kan onderdeel zijn van een op te stellen werkafpraak, zoals deze in de voorgaande paragraaf onder punt 5 is genoemd.
4. Door het openbaar lichaam is het afgelopen jaar ingezet op verbetering van de communicatie met instellingen. Een deel van de instellingen ziet op dit onderdeel concrete verbetering, maar dit geldt niet voor alle betrokkenen. Het is van belang dat alle betrokken directies/afdelingen van het openbaar lichaam op een zelfde wijze informatie verstrekken over het subsidieproces en in dezelfde mate gestructureerd overleg hebben met instellingen.
5. De wijzigingen die in de afgelopen jaren in het subsidieproces zijn aangebracht, dienen goed bekend te zijn bij alle betrokken medewerkers van het openbaar lichaam. Om deze

Rekenkamer Sint Eustatius

reden is het van belang te investeren in het vergroten van kennis van alle betrokken medewerkers over de eigen verordening en procedures.

bijlage 1 Afbakening en normenkader

De rekenkamer heeft in het onderzoek alleen gekeken naar subsidieverstrekking aan de organisaties die in de begroting van Sint Eustatius zijn opgenomen. Andere incidenteel verstrekte subsidies voor evenementen of ondersteuning van studenten in het buitenland vallen buiten het kader van het onderzoek. De rekenkamer heeft in het onderzoek zoveel mogelijk de actuele situatie beoordeeld. Gekeken is naar subsidies die vanaf 2019 zijn verstrekt.

Verder heeft de rekenkamer zich bij het beoordelen van vraag 4 (bijdrage aan de maatschappelijk effecten) beperkt tot het in kaart brengen van wat de het openbaar lichaam met instellingen heeft afgesproken over te verrichten activiteiten en wat daarover als resultaten bekend is. Onderzoek onder doelgroepen of gebruikers van de activiteiten van de stichtingen viel buiten de scope van het onderzoek. Ook is geen onderzoek verricht naar de rechtmatigheid van de subsidiebesteding door de betrokken instellingen.

Normenkader

De rekenkamer heeft voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen gebruik gemaakt van een normenkader. De normen zijn ontleend aan gangbare eisen die aan de rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidieverstrekking zijn te stellen. Een deel van de onderzoeksvragen (vraag 1 en vraag 5) is inventariserend of concluderend van aard. Hiervoor zijn geen normen geformuleerd.

1 *Hoeveel subsidie wordt verstrekt en hoe is de verstrekking organisatorisch geregeld?*

Dit is een inventariserende vraag waar geen normen op van toepassing zijn.

2 *Is er sprake van een structuur waarmee rechtmatige verstrekking van subsidies mogelijk is?*

- er is een verordening waarin de wijze van aanvraag, toekenning en verantwoording is vastgelegd;
- er is een format aanwezig voor de aanvraag van subsidies waarin relevante informatie voor de beoordeling is opgenomen;
- er is een transparant beoordelingskader voor de toetsing van de aanvragen;
- de beoordeling vindt plaats door functionarissen die geen belang hebben in de organisatie die zij beoordelen;
- er wordt in een beschikking vastgelegd aan welke voorwaarden de subsidieontvanger dient te voldoen;
- er zijn concrete prestaties afgesproken met de subsidieontvanger en deze prestaties vloeien logisch voort uit het beleid;
- er zijn afspraken gemaakt over de wijze van inhoudelijke en financiële verantwoording;
- er is een controleprotocol om te toetsen in hoeverre subsidieontvangers voldoen aan de gestelde voorwaarden.

3 *Voldoet de subsidieverstrekking in de praktijk aan de voorwaarden en wordt het op efficiënte wijze uitgevoerd?*

- het indienen van aanvragen, het verlenen en het vaststellen gebeurt binnen de gestelde termijnen;
- de termijnen voor indiening zijn reëel en de gevraagde informatie is passend en leidt niet tot onnodige administratieve lasten;
- het format voor het aanvragen is begrijpelijk, concreet en toegankelijk voor aanvragers;

Rekenkamer Sint Eustatius

- subsidieaanvragen wordt alleen toegekend als zij de gevraagde gegevens bevatten;
- beoordeling van subsidieaanvragen vindt op transparante wijze plaats;
- er is een deugdelijke motivering aanwezig van de (hoogte van) toekenning;
- de gevraagde inhoudelijke en financiële verantwoording wordt door subsidieontvangers tijdig ter beschikking gesteld;
- de verantwoording voldoet aan de voorwaarden uit de verordening en beschikking;
- de verantwoording wordt getoetst en indien nodig wordt actie ondernomen;
- het is voor de subsidieontvanger duidelijk aan welke administratieve verplichtingen zij op welk moment dienen te voldoen.

4 Dragen de subsidies bij aan de gewenste maatschappelijke effecten?

- in de aanvragen wordt een duidelijke link gelegd met de beleidsdoelen;
- in de beoordeling wordt getoetst op de mate waarin de aanvraag voldoet aan de beleidsdoelen;
- de uitgevoerde activiteiten door de subsidieontvanger passen binnen de beleidsdoelen;
- de resultaten van de uitgevoerde activiteiten worden gemeten.

5 Welke verbeteringen zijn in de opzet of de uitvoering nodig?

Dit is een inventariserende vraag waar geen normen op van toepassing zijn.